

Непроцјењив дио европског наслеђа

Вриједи изговорена ријеч.

**Говор високог представника Валентина Инцка приликом
званичног отварања обновљене Вијећнице
Сарајево, 9. маја 2014. године**

Непроцјењив дио европског наслеђа

Поштовани предсједниче Изетбеговићу,
поштовани градоначелниче Комшићу,
поштовани специјални представниче Соренсен,
поштовани присутни,

Драге Сарајке и драге Сарајлије,

Драги Иво, само да знаш, данас смо сви поносни грађани овог дивног града.

Данас смо сви ту да кажемо да је нама свима Вијећница при срцу, веома при срцу, али мени посебно.

Зашто?

Давне 1996. године, долазио је тадашњи предсједник Аустрије у посјету Босни и Херцеговини. По дивном босанском обичају, када долазиш у неку кућу први пут, мораш да донесеш мали поклон, мали знак пажње. Без тога, ја сам рекао кабинету, боље да не долази.

Предсједник Клестил тада је заиста добио од канцелара аустријске владе, Франца Враницког, око 1,4 милиона марака, који су били намијењени за реконструкцију Вијећнице.

Зграда препуна влаге најприје је исушена. Кров је, након четири ратне године, обновљен. Многобројни стубови су

провизорно ојачани бетоном. Спратови су хоризонтално и вертикално армирани и повезани жељезом и бетоном. У овој фази санирање је пратио опуномоћеник за развој Александер Петрич.

Убрзо након прве, аустријске фазе санирања, у Сарајеву се десио земљотрес средње јачине. По мишљењу тадашњег директора Завода за изградњу града Бакира Изетбеговића, Вијећница би се урушила да није било прве фазе реновације.

Наравно, послије је усплиједила важна друга и скупља фаза, средствима Краљевине Шпаније, прије свега ЕУ.

Данас овдје свједочимо обнови једне изузетне грађевине и обнови непроцјењивог дијела насљеђа грађана Босне и Херцеговине и грађана свијета. Јер, прије 118 година, изградња овог објекта била је заједнички подухват домаћих експерата и оних из шире регије.

Вијећница спаја умјетничке конвенције Истока и Запада на себи својствен начин и добила је своје мјесто не само у топографији града него и у срцима његових грађана – не ради се само о градској знаменитости него о знаменитости за коју грађане вежу бројне емоције.

Спаљивање књига у овој згради у августу 1992. године, био је вандалски чин којим је старом континенту одузет јединствен дио његовог интелектуалног и културолошког насљеђа. А током протеклих двадесет година, као што су се обнављале библиотеке и друге културне институције, предузети су и глобални напори како би се обновили књиге и рукописи који су се чували унутар тих институција.

Ријеч је о обнови густо ткане интелектуалне таписерије нашег континента – таписерије различитих култура и вјеровања и народа.

Ријеч је такође о потврди вриједности разума, вриједности коју је управо данас пријеко потребно очувати. Вијећница стоји као племенити и трајни доказ те вриједности.

Када је Ведран Смајловић попунио изгорјелу унутрашњост ове зграде лирском музиком у љето 1992. године, он је бранио предност толеранције над предрасудама, умјетности над насиљем, љубави над мржњом. Тај гест свједочио је о храбрости и издржљивости грађана, он је свједочио о снази идеја суоченим с физичким уништењем.

Ово ме подсјећа на стихове пјесника Рилкеа, када описује племениту главу, да је она равна звијездама.

Обнова ове зграде симболизује темељну људску истину: међу бројним тешкоћама и током многих година – доброта и љепота су оно што побјеђује.

Непроцјенив допринос

Вијећница је одраз Босне и Херцеговине, земље која има посебно мјесто у свијету. Ово друштво је доживјело жестоко и болно буђење шовинизма, али је оно далеко дуже стрпљиво и продуктивно развијало културу толеранције из чега остатак нашег континента може учити.

Вијећница спаја мемлучке елементе које можемо видјети у Каиру, елементе с простора Магреба, арабеске звјездоликих мотива, псеудомаурске декорације и елементе бечког градског магистрата испод руке чешких и домаћих архитеката Карла Парзика, Ћирила Ивековића и Александра Витека, који је за време планирања градње Вијећнице одлазио чак два пута у Каиро.

Вијећница је симбол складног суживота више стилова архитектуре. Она повезује Исток и Запад, оријентални и западњачки стил – као симбол Сарајева, као симбол Босне и Херцеговине и суживота на овом простору.

На данашњи дан сви ми, као Европљани, изражавамо захвалност Европској унији на великодушној помоћи за чудесно остварење овог пројекта реконструкције.

Али овдје у овом величанственом центру културе и знања ми

такође потврђујемо да Босна и Херцеговина има непроцјењив културни, друштвени и политички допринос који може пружити овом континенту и свијету. Није случајно да је Саша Станишић, поријеклом из БиХ, добио прије мјесец дана престижну награду за најбољу њемачку књигу на чувеном сајму књига у Лајпцигу.

Драге Сарајке и Сарајлије, сарајевска Вијећница се дигла из пепела и исто тако ће Босна и Херцеговина поново да стоји уздигнуте главе.

Данас и заувјек нека обновљена Вијећница буде извор снаге и инспирације за све оне који обнављају и изграђују суживот, заједништво, толеранцију те цивилизацију љубави као централне стубове ове прекрасне земље.

Хвала вам.